

2017/2127(INI)

13.10.2017

STANOVISKO

Výboru pro kulturu a vzdělávání

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

k provádění Evropské strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením
(2017//2127(INI))

Zpravodajka: Julie Ward

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro kulturu a vzdělávání vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. je přesvědčen, že je při řešení otázek zdravotního postižení ve všech oblastech politik zásadně důležité zachovat přístup založený na právech;
2. vyzývá Komisi, aby lépe podporovala členské státy v úsilí o odstranění právních a organizačních překážek a zajištění rovného přístupu osob se zdravotním postižením k inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě, včetně odborného vzdělávání a přípravy a vzdělávání dospělých, kultury, cestovního ruchu a sportu; zdůrazňuje, že je důležité zajistit dostupnost, přístupnost a cenovou dostupnost individualizovaných podpůrných služeb pro osoby se zdravotním postižením;
3. vyzývá členské státy, aby zajistily, že vzdělávání a odborná příprava budou organizovány tak, aby začlenily děti a dospělé s tělesným či mentálním postižením, poskytovaly poradenství, pomoc a individuální výuku;
4. naléhavě žádá členské státy, aby zajistily přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu předškolnímu a základnímu vzdělávání a sociální péče a vytvořily vhodné struktury a účinná opatření pro malé děti se zdravotním postižením a/nebo se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a poskytovaly individuální podporu v nejlepším zájmu daného dítěte, včetně dětí migrantů a dětí trpících vícečetnou diskriminací, aby reagovaly na zvláštní a rozličné potřeby a usnadňovaly úspěšné začlenění migrantů a minorit do normálního vzdělávání;
5. vyzývá členské státy, aby poskytly veškeré nezbytné zdroje, včetně dostatečného financování, na odpovídající asistenci pro žáky a studenty se zdravotním postižením, jakož i odbornou přípravu zaměstnanců ve vzdělávacích zařízeních a zařízeních pro celoživotní vzdělávání;
6. zdůrazňuje, že příprava učitelů a školitelů pro práci s dětmi se zdravotním postižením a poskytování dostatečné podpory pro ně má zásadní důležitost; vybízí členské státy, aby vypracovaly návrhy odborné přípravy pro inkluzivní vzdělávání a průběžný profesní rozvoj učitelů a školitelů za přispění různých zúčastněných stran, zejména organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením a odborných pracovníků se zdravotním postižením;
7. vyjadřuje politování nad postupnými škrty veřejného financování v oblasti vzdělávání v důsledku hospodářské krize v Evropě; poukazuje na to, že vzdělání je základním lidským právem a veřejným statkem;
8. vzhledem k vysokému počtu osob předčasně opouštějících vzdělávací systém mezi mladými lidmi se zdravotním postižením nebo se zvláštními vzdělávacími potřebami vyzývá k dalšímu zkoumání možností, jež nabízí celoživotní vzdělávání, a k poskytování atraktivních alternativ; je přesvědčen, že klíčovou součástí Evropské strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením je podpora programů celoživotního vzdělávání pro tyto osoby;

9. vybízí k výměně osvědčených postupů v oblasti inkluzivního vzdělání a celoživotního vzdělávání mezi učiteli, zaměstnanci, správními subjekty a studenty a žáky se zdravotním postižením;
10. doporučuje, aby na vysokých školách, úřadech práce a v rámci jiných služeb a iniciativ zaměstnanosti fungovali zvláštní poradci přímo na místě, kteří by studentům se zdravotním postižením poskytovali poradenství v oblasti pracovního uplatnění;
11. vyzývá Komisi, aby společně s členskými státy stanovila cíle pro účast na vzdělávání a odborné přípravě a snižování chudoby a zaměstnání osob se zdravotním postižením a osob se zvláštními potřebami a bedlivě sledovala a posuzovala jejich situaci na místní, regionální a celostátní úrovni i na úrovni EU;
12. vyjadřuje znepokojení nad tím, že přes dosažená zlepšení jsou osoby se zdravotním postižením stále vysoce ohroženy nezaměstnaností a že méně než 30 % z nich dokončilo terciární nebo ekvivalentní vzdělání ve srovnání s přibližně 40 % u osob bez zdravotního postižení; vyzývá proto členské státy a Komisi, aby věnovaly zvláštní pozornost obtížím, se kterými se potýkají mladí lidé se zdravotním postižením a/nebo SVP při přechodu ze školy do zaměstnání, a aby za tímto účelem využily všech stávajících nástrojů a iniciativ v oblastech zaměstnanosti, mládeže, kultury a vzdělávání, jako je záruka pro mladé lidi, iniciativa Mládež v pohybu, Evropský fond pro strategické investice (EFSI), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR); dále vyzývá, aby všechny rozhodovací procesy probíhaly za účasti příslušných sdružení, rodin osob se zdravotním postižením i samotných zdravotně postižených;
13. vyzývá k širšímu poskytování kvalitních stáží, jež budou zpřístupněny mladým lidem se zdravotním postižením;
14. poukazuje na to, že pokud jde o zaměstnání, je poskytování osobního asistenta během pracovní doby v mnoha případech jedinou možností jak zajistit, aby osoby se zdravotním postižením pracovaly, byly součástí týmu a aby se zabránilo nucené práci z domova; vyzývá členské státy, aby přijaly a podporovaly veškerá nezbytná opatření k zajištění přístupnosti a inkluzivního charakteru pracovišť;
15. zdůrazňuje, že hlavními překážkami při začleňování na trhu práce jsou stále nižší úroveň dosaženého vzdělání, předčasné ukončování školní docházky, nedostatek uzpůsobených programů, diskriminace, nedostatek dovedností a podpory pro zaměstnání, jakož i přístupnost pracovišť;
16. vyjadřuje politování nad skutečností, že míra zaměstnanosti žen se zdravotním postižením je méně než 50 %, což poukazuje na dvojí diskriminaci, které čelí a v důsledku níž je pro ně obtížné plně se zapojit do společnosti;
17. vybízí veřejné instituce a podniky v EU k provádění politik rozmanitosti a vnitrostátních chart rozmanitosti;
18. domnívá se, že je velmi důležité podporovat účinný přístup k mobilitě, a to i zavedením evropského průkazu osob se zdravotním postižením ve všech členských státech zajišťujícího systém vzájemného uznávání, na jehož vytvoření EU v současnosti pracuje s cílem zajistit **rovný přístup** ke konkrétní zvláštní podpoře, především v oblasti kultury,

volného času, sportu a dopravy, a k volnočasovým aktivitám, jako je divadlo, tanec, hudba, umění, a zkvalitnit informace pro osoby se zdravotním postižením týkající se příležitostí v oblasti mobility, poskytovat jim nezbytné vedení a asistenci a řešit obtíže, s nimiž se potýkají, i prostřednictvím vhodného vzdělávání zaměstnanců národních agentur a hostitelských institucí;

19. připomíná, že navzdory úsilí o to, aby byly programy Erasmus+ a jiné iniciativy v oblasti mobility inkluzivnější, představuje nedostatečná harmonizace mezi vnitrostátními sociálními systémy a přenositelnost práv obrovskou překážku mobility osob se zdravotním postižením; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby posílily spolupráci v této oblasti s cílem usnadnit mobilitu osobám se zdravotním postižením a aby bránily diskriminačním praktikám v rámci výběrových procesů na programy mobility, jako například stanovení stropu rozpočtu pro přijímání studentů se zdravotním postižením, zejména v programu Erasmus+; z obecného hlediska doporučuje, aby při sestavování rozpočtu programů mobility byly zohledňovány finanční potřeby mladých lidí se zdravotním postižením a předcházelo se tak diskriminaci;
20. vítá současné úsilí o to, aby programy a iniciativy Unie obsahovaly ustanovení týkající se přístupu, a vyzývá k začleňování dalších požadavků na přístupnost do kulturních politik Unie, a to rovněž uplatňováním Marrákešské smlouvy, přezkumem směrnice o audiovizuálních mediálních službách a také prostřednictvím projektů Evropská hlavní města kultury a Kreativní Evropa; připomíná však, že je potřebné zaujmout globální průřezový přístup k přístupnosti všech služeb přijetím Evropského aktu přístupnosti;
21. domnívá se, že probíhající modernizace kulturního a tvůrčího odvětví může přispět k zajištění přístupnosti služeb; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby zajistily, že příslušné organizace své služby zpřístupní, a aby přijaly opatření zaměřená na zajištění širšího přístupu ke kultuře pro osoby se zdravotním postižením, a to nejen jako pro pouhé diváky, ale i jako aktéry a protagonisty schopné jednat a působit, a to bez jakékoli diskriminace, v oblasti kultury;
22. vítá závazek zvýšit společenské povědomí o otázkách týkajících se osob se zdravotním postižením; dále zdůrazňuje, že sdělovací prostředky mohou být významným nástrojem pro zvyšování informovanosti, boj proti stigmatizaci a zavádějícím informacím a pro změnu mylných představ ve společnosti o osobách se zdravotním postižením a osobách se zvláštními potřebami; zdůrazňuje dále, že sdělovací prostředky mohou aktivně přispět k účinnému a úspěšnému začlenění osob se zdravotním postižením ve všech aspektech společenského života tím, že se zvýší povědomí a porozumění, pokud jde o otázky související se zdravotním postižením, různorodost osob se zdravotním postižením a jejich situaci; zdůrazňuje, že je důležité vzdělávat občany v otázkách, které se týkají osob se skrytým nebo neviditelným postižením, aby tyto osoby byly chráněny před zneužíváním;
23. zdůrazňuje, že se mladí lidé se zdravotním postižením méně účastní fyzické aktivity než jejich vrstevníci bez zdravotního postižení a že školy mají důležitou úlohu při osvojování si zdravého životního stylu zdůrazňuje tudíž, že je důležité podporovat lepší zapojení mladých lidí s postižením do fyzické aktivity; vyzývá členské státy, aby urychleně odstranily všechny stávající překážky, které brání účasti zdravotně postižených osob nebo osob se zvláštními potřebami na sportovních činnostech;
24. oceňuje, že prostřednictvím programu Erasmus+ se více usiluje o dostupnost sportu pro

osoby se zdravotním postižením, a žádá, aby se náležitě podporovaly iniciativy zaměřené na zlepšování přístupnosti sportovních aktivit a účasti v nich na všech úrovních, a to i pro osoby s dočasným zdravotním postižením;

25. připomíná, že je třeba překlenout digitální propast a zajistit, aby lidé se zdravotním postižením mohli plně využívat přínosy digitální unie; zdůrazňuje v této souvislosti, že je důležité, aby osoby se zdravotním postižením zlepšovaly své digitální dovednosti a kompetence, zejména prostřednictvím projektů financovaných z programu Erasmus+, a vyzývá členské státy, aby zranitelným občanům (včetně osob se zdravotním postižením) zajistily ochranu na internetu prostřednictvím účinných opatření proti projevům nenávisti, kybernetické šikany a všem formám diskriminace na internetu a prostřednictvím většího důrazu na digitální a mediální gramotnost jakožto součást neformálního i formálního vzdělávání; mimoto členské státy vyzývá, aby dětem se zdravotním postižením bezplatně zpřístupnily vzdělávací technologické nástroje, které jim umožní plně se zapojit do vzdělávací činnosti a odborné přípravy;
26. vyzývá k intenzivnějšímu využívání digitálních nástrojů a digitalizace jakožto prostředků na podporu vstupu osob se zdravotním postižením do zaměstnání na plný úvazek, a to v oblastech, jako je odvětví informačních technologií;
27. vyzývá členské státy, aby bezodkladně provedly směrnici (EU) 2016/2102 o přístupnosti webových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru¹, která zaručuje všem osobám právo na informace a demokratickou účast; v této souvislosti vyzývá orgány a instituce EU, aby splnily požadavky a povinnosti stanovené v této směrnici týkající se přístupnosti internetových stránek EU a aby zvýšily své úsilí o usnadnění používání znakové řeči v komunikaci a fungování orgánů a institucí EU, a to s cílem zlepšit příležitosti k interakci s občany se zdravotním postižením;
28. v kontextu evropského pilíře sociálních práv potvrzuje, že je třeba zajistit účast občanské společnosti a zástupců osob se zdravotním postižením na občanského dialogu vedle sociálních partnerů;
29. domnívá se, že výchova k aktivnímu občanství by se měla zabývat vyhlídkami osob se zdravotním postižením, které čelí nepřiměřeně většímu množství překážek, pokud jde o možnosti zapojení osob do občanského života, a to včetně fyzických překážek; připomíná, že všichni občané mají právo volit, a vyzývá členské státy, aby přijaly nezbytná opatření k zajištění toho, že toto právo bude dodržováno, pokud jde o osoby se zdravotním postižením;
30. se znepokojením konstatuje, že uprchlíci a uchazeči o azyl se zdravotním postižením čelí mnohočetným výzvám, jako je nedostatek přístupu k pomoci a ke vzdělání a nedostatečný přístup k asistivní technologii, který by ulehčil komunikaci a integraci; vyzývá Komisi, aby spolu se členskými státy a ve spolupráci s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) podporovala a chránila práva osob se zdravotním postižením z řad uprchlíků a žadatelů o azyl a vybízí členské státy k zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny, zejména prostřednictvím zvláštních programů a opatření pro osoby se zdravotními postiženími z řad uprchlíků a žadatelů o azyl, k výměně osvědčených postupů v oblasti inovativních a úspěšných programů pro uprchlíky se zdravotním postižením,

---

¹ Úř. věst. L 327, 2.12.2016, s. 1.

zejména v oblasti inkluzivního vzdělávání a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, odborné přípravy a rozvoje dovedností;

31. zdůrazňuje, že klíčovou úlohu hrají pečovatelé, zejména rodinní příslušníci, kteří často téměř beze zbytku zajišťují veškeré potřeby péče a pomoci, které osoba se zdravotním postižením má; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby politiky EU a vnitrostátní a další legislativní iniciativy podporovaly rodiny a přihlížely k tomu, že v téměř všech případech to jsou matky, které nesou břímě zvládnání zdravotního postižení a jsou nuceny snížit nebo přerušit svou pracovní činnost, aby pomáhaly zdravotně postiženému rodinnému příslušníkovi, zejména pokud jde o mladé a starší osoby; vyzývá členské státy, aby přijaly příslušná a vhodná opatření k podpoře rodin a osoby poskytujících péči a soubor regulačních nástrojů a služeb, které rodičům nebo příbuzným dětí se zdravotním postižením umožní využívat dovolené a /nebo zvláštního volna s cílem umožnit jim skloubit práci a péči o tyto děti;
32. zdůrazňuje, že v zájmu zajištění harmonizace právních předpisů EU s ustanoveními Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením bude nezbytné urychlit časový rámec pro přijetí směrnice o Evropském aktu přístupnosti a vyzvat všechny členské státy, aby podepsaly a ratifikovaly opční protokol k této úmluvě a provedly doporučení Výboru OSN s odkazem na článek 24, aby si EU zajistila prostředky nezbytné pro usnadnění přístupnosti inkluzivního a kvalitního vzdělání;
33. připomíná závazky vyplývající z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, kterou Evropská unie ratifikovala, jakož i články 21 a 26 Listiny základních práv Evropské unie, ve kterých se uvádí, že nezávislost, integrace a přístup k systému vzdělávání a odborné přípravy podporujícím začlenění, občanskému a kulturnímu životu a k volnočasovým aktivitám a sportu jsou zaručenými právy a že jakákoli forma diskriminace na základě zdravotního postižení je zakázána; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zintenzivnily své úsilí o plné provedení těchto závazků, a to přijetím legislativních opatření v souladu s těmito právy, jelikož jinak hrozí, že nedosáhnou cílů Evropské strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením stanovených na rok 2020;
34. je přesvědčen, že je potřebná větší součinnost mezi Evropskou strategií pro pomoc osobám se zdravotním postižením a cíli udržitelného rozvoje, zejména s ohledem na vzdělávání a odbornou přípravu, které by měly být posíleny;
35. vyzývá k dostatečnému financování a podpoře monitorování pokroku a rovněž přezkoumání stávajících i budoucích právních aktů Unie v souvislosti s Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením;
36. poukazuje na to, že má-li se zlepšit hodnocení provádění a výsledků Evropské strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením, je nutné zlepšit sběr údajů, statistiky a monitorování; vyjadřuje například politování nad tím, že mezi ukazateli cílů udržitelného rozvoje EU není cíl týkající se vzdělávání rozčleněn podle zdravotního postižení; zdůrazňuje, že Evropská strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením by měla mít za cíl překlenutí rozdílů ve sběru údajů o přístupu ke vzdělávání osob se zdravotním postižením; vyzývá členské státy a Komisi, aby zajistily účinný sběr údajů na základě jasných ukazatelů týkajících se přístupu osob se zdravotním postižením ke vzdělání, zejména údajů týkajících se osob s vysokou mírou závislosti; považuje také za užitečné

začlenit do koncipování programu hledisko rovnosti žen a mužů a shromažďovat údaje týkající se situace osob s postižením a monitorování politik a opatření v této oblasti rozlišené podle pohlaví, jakož i průřezové údaje o zranitelných osobách a osobách čelících vícenásobné diskriminaci;

37. vyzývá členské státy a Komisi, aby podpořily vytvoření sítě na úrovni EU a spolupráci mezi vnitrostátními a evropskými sdruženími osob se zdravotním postižením, a to s cílem podporovat výměnu zkušeností a osvědčených postupů.

PŘÍLOHA: SEZNAM SUBJEKTŮ A OSOB, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY

Následující seznam byl vypracován zcela dobrovolně a na výlučnou odpovědnost zpravodajky. Během přípravy stanoviska až do jeho přijetí ve výboru zpravodajka obdržela vstupní informace od těchto subjektů a osob:

Subjekt nebo osoba
Evropská agentura pro speciální a inkluzivní vzdělávání.
Evropské fórum zdravotně postižených

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	10.10.2017
Výsledek konečného hlasování	+: 26 -: 0 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, María Teresa Giménez Barbat, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Rupert Matthews, Morten Messerschmidt, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krystyna Łybacka
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Michel Reimon, Remo Sernagiotto
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Miltiadis Kyrkos, Jarosław Wałęsa, Patricija Šulin

**JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

26	+
ALDE	Mircea Diaconu, María Teresa Giménez Barbat
ECR	Angel Dzhambazki, Rupert Matthews, Morten Messerschmidt, Remo Sernagiotto
EFDD	Isabella Adinolfi
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Curzio Maltese
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Sabine Verheyen, Jarosław Wałęsa, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Michaela Šojdrová, Patricija Šulin
S&D	Silvia Costa, Damian Drăghici, Miltiadis Kyrkos, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Julie Ward, Krystyna Łybacka
Verts/ALE	Michel Reimon, Helga Trüpel

0	-
----------	----------

1	0
ENF	Dominique Bilde

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se